

Hoofdredacteur ESB
a.jolink@sdu.nl

Optimaal

Volgens de wiskunde is een top of dal van een parabool een optimum. Met de economische crisis in het vooruitzicht is het conjuncturele optimum benaderd.

In dezelfde golfbeweging vertoont de aandacht voor de economie, en voor economen, een anticyclische golf. In de Verenigde Staten en in Europa verzamelen de media een handvol economen om zich heen, die vanuit weblog of opiniepagina de problemen aan visies koppelen. Het succes van andere initiatieven, zoals het VOX-initiatief van het *Centre for Economic Policy Research* en het *Me Judice*-initiatief van de Universiteit van Tilburg, geven aan dat sommige economen ook bereid zijn om voor hun mening uit te komen. Wat dat betreft is de relatieve hausse aan economische meningen, die de honger naar economische informatie moet stillen, ongekend.

Dit staat in schril contrast met de prikkels voor vooral economen aan Nederlandse universiteiten om deel te nemen aan het economisch beleidsdebat. Voor deze economen is het van belang om artikelen te publiceren in, vooral buitenlandse, tijdschriften die voorkomen op door de universiteit vastgestelde tijdschriftlijsten. Deze lijsten worden bevolkt door tijdschriften die volgens Thompson ISI veel door andere wetenschappelijke tijdschriften worden geciteerd. Hoe hoger de *impact factor* hoe hoger de beloning in punten voor de auteur. Aangezien het een tijdrovende bezigheid is om een artikel gepubliceerd te krijgen in deze tijdschriften blijft er voor de econoom aan de universiteit niet veel tijd over om zich met andere economische zaken bezig te houden, en zeker niet als dit geen punten oplevert. In de praktijk blijkt dat veel economen aan universitaire instellingen in Nederland met de rug naar elkaar toe staan en in hun wetenschappelijke contacten sterk op het buitenland gericht zijn. Dit is volledig te begrijpen vanuit de beloningsstructuur

maar heeft als nadeel dat de aandacht voor het Nederlandse economische beleid veelal een afgeleide is, secundair aan de academische activiteiten. In tijden van crisis, wanneer de roep om economische kennis naar een hoogtepunt gaat, is het niet eenvoudig om veel universitaire economen te vinden die bereid zijn om zich in te zetten voor, voor hen, minder productieve activiteiten.

Het is ook om die reden dat het verheugend is dat de Koninklijke Vereniging voor de Staathuishoudkunde en ESB de handen ineen hebben geslagen om zich in te zetten voor economische inzichten voor het economisch beleid. Met 160 jaar ervaring in het economisch debat heeft de KVS zich onmisbaar gemaakt in de beleidsadviesing van vele generaties van ministers en kabinetten. Samen met de KVS hoopt ESB een platform te bieden voor economen in Nederland die begaan zijn met de economische problemen in dit deel van de wereld, en daarbuiten. Alle leden van de KVS worden bij deze uitgenodigd om aan dit platform een invulling te geven en bij te dragen aan het debat.

De hoop is echter dat ook economische faculteiten aan Nederlandse universiteiten zullen gaan inzien dat hun bijdrage aan het economisch debat door economen een meerwaarde heeft voor het economisch beleid, en dat de academische beloningsstructuur daar rekening mee dient te houden. De hoop is ook dat jonge economen leren dat fundamenteel en toegepast onderzoek ook beleidsrelevant kan zijn, en dat er voldoende ruimte is voor nieuwe en afwijkende ideeën in het economisch debat. Dit zou echter een drastische omwenteling zijn in de huidige praktijk aan economische faculteiten in Nederland waarin vooralsnog de vergelijking met internationale standaarden belangrijker lijkt te zijn dan de economische discussie in Nederland. Middenin de economische crisis lijkt de oproep aan economen voorlopig aan te houden, en is het onmogelijk om afwezig te blijven. Als er al een moment in de tijd is om aan economen een bijdrage aan het debat te vragen dan is dit het moment. Optimaal zal het niet worden, maar een aanleiding om de veranderingen aan de economische faculteiten in te zetten kan wel alvast worden gevonden.